

Nr. 107 din 22 martie 2024

Dnei Larisa VOLOH,
Președinte al Comisiei administrație
publică și dezvoltare regională
larisa.voloh@parlament.md
Alexandru.Lasco@parlament.md

AVIZ

la proiectul de lege (nr. 40/2024) pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat la solicitarea Dumneavoastră, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (perfecționarea guvernantei și reglementării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare) [în continuare - proiectul].

CALM a analizat prevederile proiectului prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă:

- Constituția Republicii Moldova;
- Codul civil;
- Codului administrativ;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402/2002;
- Legea nr. 160/ 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător;
- Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice;
- Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice;
- Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare;
- Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea cu privire la condominiu nr. 187/2022;
- Hotărârea Guvernului nr. 950/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în localitățile urbane și rurale;
  - Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 355/2019;
  - Regulamentul-cadru cu privire la indicatorii de performanță ai serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 356/2019;
  - Regulamentul privind principiile de efectuare a investițiilor în sectorul de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 357/2019;
  - Metodologia de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 489/2019.

3. Constatări principale:

3.1. Proiectul conține norme legale care impun sarcini și competențe APL, fără a fi alocate resursele necesare (*asigurarea obligatorie de către APL în termen de 2 ani a furnizării/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare; obligativitatea asigurării cu contoare, obligativitatea evidenței consumatorilor neconectați la serviciu*).

3.2. Aspectul de reperfectare a licențelor operatorilor și necorelarea acestora cu termenele contractelor de delegare a gestiunii sau de concesiune a serviciului public prezintă riscuri de natură să afecteze cu imprevizibilitate prestarea serviciilor și poate afecta sustenabilitatea furnizării, iar implicit consumatorii, dar și APL.

4. Propuneri asupra proiectului.

Propunem modificări și completări la proiect, după cum urmează:

4.1. La Art. I pct.12 (*Articolul 13¹*): *se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau componente ale acestora aflate în proprietatea publică a statului sânt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al statului, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.”) se propune excluderea alin. (1¹), precum și completarea pct. 12 cu un nou alineat, cu următorul cuprins:*

Articolul 13¹ (*Regimul juridic al sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare*): **alin. (2) lit. c)** se completează cu cuvintele: **„în conformitate cu Legea nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice”**.

Menționăm, că art. 13¹ alin. (2) lit. c) prevede că:

„sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții, aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și se înregistrează în patrimoniul acestora pe baza următoarelor criterii: bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale dacă aceste unități administrativ-teritoriale sânt situate în raioane/municipii diferite, apartenența acestora stabilindu-se prin decizia consiliilor raionale/municipale sau prin hotărîre de Guvern”.

În cazul în care se va menține redacția actuală a proiectului, va fi posibilă/admisă o interpretare eronată că efectele Legii nr. 29/2018 se răsfrâng doar asupra bunurilor proprietate a statului.

4.2. La Art. I pct. 22 (*alineatul (6)*) va avea următorul cuprins: *„(6) Licențele pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se eliberează pe un termen de 5 de ani. După expirarea termenului de valabilitate a licenței operatorul o poate prelungi în baza cererii depuse către Agenție.”) menționăm că termenele contractelor de delegare a gestiunii sau de concesiune a serviciului public sunt de până la 49 de ani, iar licențele operatorilor doar de 5 ani. Este judicios ca licențele operatorilor să se reperfecteze automat după o anumită perioadă de activitate, dacă nu au existat încălcări grave din partea operatorului de natură să afecteze validitatea licenței/licențierii. În caz contrar, aceste relații contractuale și însăși activitatea operatorilor va fi supusă unui grad înalt de impreviziune, ceea ce va afecta sustenabilitatea furnizării.*

4.3. Referitor la normele proiectului care prevăd *„coordonarea planului de dezvoltare elaborat de către operator cu autoritățile administrației publice locale”*, **pentru predictibilitate este necesară precizarea dacă se cere inclusiv coordonarea cu autoritatea deliberativă (care de fapt și de drept**

este o „aprobare” prin decizie), însă recomandăm ca această coordonare pentru că este de natură operațională/executivă, să fie atribuită „autorității executive a administrației publice locale”. În orice caz, dacă această competență se atribuie consiliului local, terminologia „coordonat” urmează a fi substituită cu „aprobat prin decizie”.

4.4. Referitor la Art. V (4) *Autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi cu un număr mai mare de 1000 de consumatori, în termen de 2 ani de la publicarea prezentei legi vor asigura prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare prin intermediul unui operator/operator regional titular de licență*) **menționăm că norma obligă APL de nivelul întâi să asigure furnizarea/prestarea serviciului, indiferent de faptul dacă:**

furnizarea/prestarea serviciului nu este posibilă din punct de vedere tehnic;

furnizarea/prestarea serviciului nu este fezabilă din punct de vedere economic.

Totodată, norma impune sarcini și competențe, fără a fi alocate resursele necesare (contravine art. 3 li. e) din Legea nr. 435/2006: „principiul corespunderii resurselor cu competențele, care presupune corespunderea resurselor financiare și materiale alocate autorităților publice locale cu volumul și natura competențelor ce le sînt atribuite pentru a asigura îndeplinirea eficientă a acestora” și art. 6 alin. (6) din aceeași lege: „Delegarea de competențe este efectivă doar din momentul în care a avut loc transferul resurselor financiare și materiale necesare și suficiente”.

O soluție alternativă ar putea fi completarea cu o normă aplicabilă în subsidiar, de exemplu: „în cazul imposibilității îndeplinirii cerințelor prevăzute la alineatul (4), autoritățile administrației publice locale, pot solicita Agenției Naționale de Reglementare în Energetică, până la expirarea termenului de 2 ani de la data publicării prezentei legii, să desemneze titularul de licență care va asigura prestarea serviciului până la atribuirea de către autoritățile administrației publice locale respective a contractului de delegare a gestiunii serviciului unui operator licențiat, în condițiile legislației”.

4.5. Referitor la Art. V (6) *În termen de cel mult 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, titularii de licențe pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și/sau de canalizare, vor re-perfecta licențele deținute în vederea ajustării datelor, conform prevederilor prezentei legi*) **menționăm că această normă contravine principiului prin care nu pot fi anulate „drepturile dobândite”, motiv din care se recomandă revizuirea (de exemplu, să nu fie condiționată reperfectarea, ci anume ajustarea operatorilor la condițiile noilor prevederi legale, sub sancțiunea încetării valabilității licenței la expirarea perioadei de grație pentru conformitate).**

În contextul celor expuse, CALM solicită luarea în considerație a propunerilor și constatărilor menționate asupra proiectului.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM
Tel.22-35-09 , igor.cristal@calm.md